

Gladheidspreventie- en bestrijdingsplan 2015 - 2020

November 2015

Inhoudsopgave

1. Inleiding
1. 1 Aanleiding
1. 2 Geldigheidsduur
2. Uitgangspunten
3. Doelgroepen
3. 1 Extreme omstandigheden en aanhoudende gladheid
4. Systeem van uitvoering
5. Strooiroutes
6. Melding en organisatie
7. Registratie
8. Juridische aspecten
8. Procedure en communicatie

Bijlage: Uitvoeringsplan "gladheidpreventie en bestrijding"

- Strooiroutes
- Prioriteiten en calamiteitenplan bij extreme omstandigheden
- Handmatige werkzaamheden, locaties zoutbakken
- Overzichttekening strooiroutes (indicatief)

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Als wegbeheerder heeft de gemeente de zorg voor de kwaliteit van de wegen die in beheer en onderhoud zijn bij de gemeente. Het gaat hierbij om een inspanningsverplichting en niet om een resultaatsverplichting. Om voor omstandigheden waarbij gladheid voorkomt door winterse omstandigheden heeft de afdeling openbaar Werken dit gladheidpreventie en bestrijdingsplan opgesteld.

Bij de gemeentelijke taak van gladheidbestrijding hoort ook het voorafgaand en tijdens het gladheidbestrijdingsseizoen informeren van weggebruikers en andere belanghebbende van de werkwijze van de gemeente en de te nemen acties.

1.2 Geldigheidsduur

Het seizoen voor de gladheidpreventie en bestrijding loopt van 1 november tot 1 april. Indien de omstandigheden daartoe aanleiding geven kan de periode waarin er medewerkers zijn geconsigneerd worden verlengd/vervroegd.

Ieder vijf jaar wordt er een nieuw beleidsplan opgesteld voor de gladheidpreventie en bestrijding. Dit mede aan de hand van de nieuwste ontwikkelingen en trends binnen de gladheidbestrijding en de evaluaties van de afgelopen seizoenen.

Jaarlijks wordt er een actueel uitvoeringsplan opgesteld.

2. Uitgangspunten

Voor het beleid ten aanzien van de gladheidpreventie en bestrijding gelden de volgende uitgangspunten:

- a. De veiligheid van het uitvoerende personeel heeft tijdens de uitvoering de hoogste prioriteit. De kaders voor de inzet en de arbeidsomstandigheden van het personeel zijn bepaald in de Arbeidstijdenwet, Arbowet en de CROW richtlijnen inzake gladheidbestrijding.
- b. Het doel van gladheidpreventie en bestrijding is het bevorderen van de verkeersveiligheid, de doorstroming te optimaliseren en de bereikbaarheid op peil te houden.
- c. Gladheidpreventie en bestrijding vinden in principe plaats van 1 november tot 1 april.
- d. Bij de uitvoering van de gladheidpreventie en bestrijding moet worden voorkomen dat het milieu onevenredig wordt belast door overmatig strooien van wegzout.
- e. Bij het opstellen van routes en werkvolgorde vindt afstemming plaats met de strooidiensten van buurgemeenten, de strooidienst van de provincie Zuid-Holland, Rijkswaterstaat.
- f. Bij gebouwen met een openbare functie en op plaatsen die gevoelig zijn voor het optreden van gladheid, zoals bruggen en opritten, worden zoutkisten geplaatst. De inhoud van deze zoutkisten is niet bestemd voor particulier gebruik.
- g. Op fietspaden die in het uitvoeringsplan zijn opgenomen zullen bij aanvang van de consignatieperiode de zgn. afsluitpalen worden verwijderd. Dit om de doorgang voor de strooi-voertuigen te kunnen garanderen.
- h. De gladheidpreventie en bestrijding wordt mede uitgevoerd ter voldoening aan de zorgplicht die op de gemeente als wegbeheerder rust, doordat voorkomen wordt dat de toestand van de weg gevaar oplevert voor personen en of zaken.

3. Doelgroepen

Voor de gladheidpreventie en bestrijding worden vier doelgroepen onderscheiden:

a. *Openbaar vervoer / hulpdiensten*

De busroutes door de gemeente moeten zoveel mogelijk worden schoongehouden. Voor gebruikers van het openbaar vervoer moet het redelijkerwijs mogelijk zijn de halte plaatsen te bereiken. De busroutes en onderliggend wegennet (hierna: own)-routes dienen ook als hoofdroutes van de hulpdiensten.

b. *Autoverkeer*

De indeling van de wegen voor de gladheidpreventie en bestrijding is conform de richtlijn "duurzaam veilig" van de CROW.

Gladheidbestrijding vindt in eerste instantie plaats op de wegen die aangeduid worden als wegen in het onderliggende wegennet (own), de wijkontsluitingswegen en de wegen met een lagere prioriteit (zie uitvoeringsplan).

Voor het autoverkeer zijn de wegen in een aantal categorieën ingedeeld:

1. Wegen in het onderliggende wegennet (own)

Dit zijn belangrijke verbindingswegen tussen rijks- en provinciale wegen en tussen de verschillende woonkernen.

Hieronder vallen ook de hoofd fietspaden.

2. Wijkontsluitingswegen
3. Wegen met een lagere prioriteit
4. Wegen op afroep

c. *Fietsers en bromfietsers*

De gemeente Midden-Delfland kent enkele belangrijke (hoofd)fietspaden die vooral door schoolgaande kinderen worden gebruikt. De gladheidbestrijding op deze fietsroutes heeft een hoge prioriteit. Deze

fietspaden zijn opgenomen in de own-routes. Daarnaast zijn een aantal fietspaden gewaardeerd met een lagere prioriteit.

d. Voetgangers

Trottoirs en voetpaden maken onderdeel uit van de openbare weg. De gemeente heeft daarom ook de plicht (geen garantieplicht) om trottoirs en voetpaden sneeuw- en ijsvrij te houden.

De strooiwerkzaamheden op trottoirs en voetpaden beperkt zich tot trottoirs en voetpaden in de buurt van openbare voorzieningen, winkels, en seniorencomplexen en vindt plaats nadat het reguliere strooiwerk op de hoofdroutes is voltooid en binnen de reguliere werkuren. Inwoners hebben uiteraard ook een eigen verantwoordelijkheid om binnen hun eigen straat, waar ingevolge dit plan niet wordt gestrooid, het trottoir begaanbaar te houden.

3.1 Extreme omstandigheden en aanhoudende gladheid.

Bij extreme omstandigheden zal de volgorde van wegprioriteit worden gehanteerd. Als de wegen met prioriteit 1 voldoende goed berijdbaar zijn zal een aanvang worden gemaakt met de wegen met een lagere prioriteit.

De wegen op afroep zullen alleen worden gestrooid als de overige wegen uit het uitvoeringsplan zijn gedaan en binnen de reguliere werkuren.

Bij langdurig aanhoudende extreme omstandigheden kan een gemeentelijk coördinatieteam bij elkaar worden geroepen, dit team zal minimaal bestaan uit: een of meer vertegenwoordigers van openbare werken en van BMH, team openbare orde en veiligheid. Indien noodzakelijk kan dit coördinatie team worden aangevuld met vertegenwoordigers van het KCC, juridische zaken, communicatie en welzijn en de gezamenlijke hulpdiensten. Zij zullen in overleg de te volgen strategie bepalen.

4. Systeem van uitvoering

Gladheidsbestrijding kan op een aantal manieren worden uitgevoerd. Men onderscheidt het preventief "nat" strooien en het curatief "droog" strooien.

Omdat het preventief strooien over het algemeen een hogere verkeersveiligheid oplevert, en een gelijkmatiger wegbeeld geeft tussen de verschillende wegbeheerders past de gemeente de methode van preventieve gladheidsbestrijding toe.

Bij te verwachten gladheid op de openbaar vervoer en own routes volgt overleg tussen de dienstdoende coördinatoren van Rijkswaterstaat, Provincie en de gemeente Den Haag en wordt indien dit door de gezamenlijke coördinatoren wenselijk/noodzakelijk wordt geacht een strooiadvies/verzoek afgegeven door de verkeerscentrale van Rijkswaterstaat.

Met het huidige systeem van alarmeren en strooien wordt de verkeersveiligheid, bereikbaarheid en doorstroming bevorderd.

Gladheidspreventie en bestrijding vinden zoveel mogelijk overdag en in de avonduren plaats.

Bij gladheid worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Bij, door het meteobedrijf voorspelde, met zekerheid te verwachten gladheid kan vooraf een preventieve actie worden opgestart.
- Bij een door het meteobedrijf opgegeven reële kans op gladheid zal rond het opgegeven tijdstip een visuele inspectie door de dienstdoende coördinator plaatsvinden. of
- Een bestrijdingsactie kan gehouden worden op verzoek van de regionale coördinator/ verkeerscentrale of na een calamiteitenmelding van de politiemeldkamer.

Iedere actie van een gladheidsbestrijdingsteam wordt doorgegeven aan de meldkamer van de politie.

5. Strooiroutes

Niet alle gemeentelijke wegen en paden zijn opgenomen in het uitvoeringsplan. Bij de opzet van de routes is het uitgangspunt dat voor bewoners binnen de bebouwde kom de afstand tot een gestrooide weg maximaal 400 meter bedraagt.

De gemeente voert de preventieve gladheidbestrijding in eigen beheer uit met vier gladheidbestrijdingsvoertuigen. Ieder voertuig kent een eigen preventieve strooiroute.

Bij een noodzakelijke curatieve gladheidbestrijding zullen vijf voertuigen worden ingezet, er zal dan een voertuig van een aannemer worden ingehuurd om deel te nemen aan de bestrijdingsactie. Ieder voertuig kent een eigen curatieve route.

Met beheerders van aangrenzende gemeenten en provinciale wegen en Rijkswaterstaat zijn vanuit doelmatigheid en consistentie van het strooibeleid afspraken gemaakt over een aantal wegvakken. De strooiroutes en strooi volgorde zijn met hen afgestemd, zodat de continuïteit voor de weggebruiker zoveel mogelijk wordt gewaarborgd.

Op enkele wegen binnen de bebouwde kom: de Woudseweg, fietspad Woudseweg en de Hoornseweg, voert de provincie strooiwerkzaamheden uit in opdracht van de gemeente. De gemeente Delft strooit de Schieweg, Rotterdamseweg en fietspad Rotterdamseweg. De gemeente Vlaardingen strooit de Breeweg en Willemoordseweg. De gemeente Maassluis strooit de Kortebuurt en de fietspaden Maassluiseweg.

De gemeente Midden-Delfland voert gladheidbestrijdingswerkzaamheden uit voor de gemeente Westland op een gedeelte van de Westgaag en een gedeelte van het fietspad Hodenpijlsepad. Voor de gemeente Delft op een gedeelte van de Dijkshoornseweg en een gedeelte van het fietspad langs de Buitenwatersloot, gedeelte Abtswoude, de Amazoneweg en de busroute op de Hoflandendreef.

6. Melding en organisatie

De controle en alarmering wordt in eigen beheer uitgevoerd. Medewerkers van de afdeling openbare werken zijn hiervoor vanaf 1 november tot 1 april geconsigneerd.

Meldingen van gladheid tussen 07.30 uur en 16.30 uur worden zoveel mogelijk opgenomen in de bestaande strooi routes. Bewoners en weggebruikers kunnen contact opnemen met het KCC van de gemeente.

Meldingen van gladheid buiten de vastgestelde strooi routes zullen eerst aan de hand van deze melding door de gladheidcoördinator worden beoordeeld en waar nodig behandeld.

Meldingen van gladheid buiten kantooruren kunnen uitsluitend worden doorgegeven aan de meldkamer van de politie.

Tijdens de winterperiode zijn drie medewerkers van de afdeling Openbare Werken aangesteld als coördinator gladheidbestrijding. Zij zullen volgens rooster de taak van coördinator gladheidbestrijding uitvoeren.

Deze coördinator gladheidbestrijding neemt de uiteindelijke beslissing of al dan niet wordt gestrooid.

De coördinator gladheidbestrijding zal bij een door de meteodienst voorspelde, met zekerheid te verwachten, gladheid vooraf een preventieve actie opstarten.

Bij een voorspelde reële kans op gladheid zal rond de verwachte tijd een visuele inspectie uit worden gevoerd. Ook zal hij indien noodzakelijk overleg voeren met de meteodienst, de politie en aanliggende wegbeheerders.

Op het gebied van weer en verkeer worden door verschillende bedrijven en meteodiensten mogelijkheden aangeboden voor bewaking en alarmering. De gemeente Midden-Delfland heeft een contract met een meteodienst die de gemeente voorziet van actuele weersinformatie en alarmeert bij veranderingen in de voorspelling of naderende sneeuw en ijzelfronten.

7. Registratie

Voor aanvang van de periode van gladheidpreventie en bestrijding wordt een piketrooster opgesteld waarop is aangegeven wie als coördinator optreedt en wie het chauffeurswerk uitvoert. Een strooi voertuig

wordt bij preventieve en curatieve acties bemand door een chauffeur, bij aanhoudende sneeuwval waarbij sneeuw geschoven dient te worden zal er met duo bemanning worden gewerkt.

In een logboek worden de strooiacties bijgehouden. Tevens vindt een registratie van gladheidsmeldingen en de afgegeven weersvoorspellingen plaats.

8. Juridische aspecten

De wegbeheerder (gemeente) is op grond van artikel 15 e.v. van de Wegenwet verantwoordelijk voor het onderhoud van de weg. De gemeente is op basis van de artikelen 6:162 en 6:174 van het Burgerlijk Wetboek (BW) aansprakelijk bij tekortkomingen aan dit onderhoud.

Tot het onderhoud behoort de zorg voor het begaanbaar houden van wegen tijdens perioden van gladheid door bevroering of sneeuwval.

Gladheid als gevolg van ijzel of sneeuw valt in beginsel niet onder de risicoaansprakelijkheid van artikel 6:174 van het BW. Dit betekent dat in het kader van de gladheidsbestrijding op de gemeente geen (garantie) plicht rust om ervoor te zorgen dat de weg volledig veilig is. Zij moet zich slechts inspannen. Het staat haar vrij de beleidskeuze te maken bepaalde wegen niet sneeuw- en ijsvrij te houden en gezien de verkeersintensiteit bepaalde prioriteiten te stellen. De wegen die buiten het uitvoeringsplan "gladheidspreventie en bestrijding" vallen zullen alleen na een fysieke beoordeling van de gladheidscoördinator worden gestrooid indien dit strikt noodzakelijk blijkt.

Uitgangspunt is echter dat vanwege milieu-, logistieke- en kostenoverwegingen geen wegen buiten het uitvoeringsplan zullen worden behandeld. De wegen die genoemd worden in het uitvoeringsplan kunnen geheel of slechts gedeeltelijk worden gestrooid.

De gemeente kan wel op grond van artikel 6:162 van het BW aansprakelijk worden gehouden, indien zij tekort schiet in de op haar rustende zorgverplichting. Onder deze zorgverplichting is begrepen de plicht tot het bestrijden van gladheid en een waarschuwingsplicht. Ter voldoening aan deze zorgplicht wordt in het algemeen aangenomen dat de wegbeheerder over een gladheidspreventie en gladheidsbestrijdingsplan dient te beschikken.

Aan de waarschuwingsplicht is in zijn algemeenheid voldaan als weggebruikers via de lokale of landelijke media zijn gewaarschuwd voor het dreigende gevaar.()

Omdat nieuwe inzichten ontstaan en ontwikkelingen op het gebied van de gladheidsbestrijding voortgaan vindt na ieder strooiseizoen een evaluatie plaats en wordt waar nodig het plan aangepast.

Dit plan sluit aan bij de geldende landelijke normen voor de gemeentelijke wegbeheerders en volgt de adviezen in de CROW-publicaties 236, 270, 283 en 296 inzake gladheidsbestrijding.(2)

A.J.J.G. Schijns, Aansprakelijkheid van de wegbeheerder ex art. 6:174 BW, in: C.C. van Dam e.a. (red.), Aansprakelijkheid van de wegbeheerder, Den Haag: ANWB 2007, p. 36.

2 Het CROW is het nationale kennisplatform voor infrastructuur, verkeer, vervoer en openbare ruimte.

9. Procedure en communicatie

Bij de totstandkoming van het gladheidspreventie en bestrijdingsplan 2015-2020 hebben we de scholen in onze gemeente gevraagd om opmerkingen en tips. Tevens is de Fietzersbond en zijn de diverse ouderenbonden gevraagd om eventueel zaken aan te geven. Hun opmerkingen en tips zijn waar mogelijk verwerkt en er vinden waar nodig aanpassingen plaats.

Per jaar wordt na overleg met de buurgemeenten, de provincie Zuid Holland en Rijkswaterstaat een uitvoeringsplan met daarin een actueel overzicht van strooiroutes gemaakt. Op basis van dit uitvoeringsplan wordt een nieuw piketrooster opgesteld. Het routeoverzicht wordt door het college van Burgemeester en Wethouders vastgesteld.

Het piketrooster wordt door het Directieteam van de gemeente Midden-Delfland vastgesteld.

Het routeoverzicht en het telefoonnummer van de gladheidscoördinator wordt aan de meldkamer van de politie verstrekt.

Eens per vijf jaar, of indien ontwikkelingen dit noodzakelijk maken zoveel eerder als nodig, wordt het gladheidpreventie en bestrijdingsplan geactualiseerd.

Het geactualiseerde plan wordt vastgesteld door het college van Burgemeester en Wethouders en ter informatie gezonden aan de gemeenteraad.

Inwoners van de gemeente worden met een artikel in de Schakel en via de gemeentelijke website geïnformeerd over het strooibeleid van de gemeente en over de wijze waarop meldingen van gladheid tijdens en buiten kantoor tijd kunnen worden gedaan. Een persbericht over het strooibeleid zal voor de vrije nieuwsgaring worden aangeboden.

Bij de voorlichting zal tevens een beroep worden gedaan op de burgers om hun eigen stoep sneeuw en ijsvrij te houden.